

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Valja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številka rač. št. 11.400

„JUTRA“

S kongresa Jugoslovanske nacionalne stranke
(Nadaljevanje smernic njenega programa)

Pri izvajanju socialne politike mora stranka upoštevati interese vseh slojev ter skrbeti za to, da se naša socialna zakonodaja izpopolni na podlagi socialne pravičnosti ter gospodarske moči vseh činiteljev. Zato bo potem zakonodaja skrbela za ublažitev nasprotujočih si stremiljenj in pretiranih poudarjanj interesov posameznih družabnih slojev. Priznava pa tudi potrebo snovanja gospodarskih korporacij in sindikatov pod kontrolo oblasti in v socialnem miru. Potrebno je, da se z zakonom uredi delovni čas, zlasti pa delo žensk in otrok, da se zagotovi higijenski pogoji dela, da se postavijo tako individualne kakor kolektivne delovne pogodbe pod zakonsko zaščito, da se uredi pravni položaj vajencev in pomočnikov, kakor tudi, da se z zakonom uredi vsa vprašanja na področju delavskega in nameščenskega prava, zlasti pa, da se izvedejo zaščitni ukrepi za zdravje in življenje delavcev ter nameščencev. V vsem socialnem delu, zlasti pa v izvajanju socialnega varovanja, bo stranka upoštevala višino gospodarskega razvoja naše države ter obveznosti, ki jih je prevzela država nase z mednarodnimi konvencijami.

Brezposelnost se mora predvsem pobijati produktivno. Z javnimi deli naj se zagotovi delavemu ljudstvu zaposlitev in zaslužek. Stranka bo skrbela, da se čim bolj ojačijo zveze naših izseljencev v nacionalnem, kulturnem in gospodarskem pogledu z domovino. Vojnim in validom se mora dati zaslužen priznanje ter življenjska preskrba. Z revizijo sedanje invalidske zakonodaje naj se upošteva upravičene zahteve invalidov. Največjo pozornost je treba posvetiti skrbi za otroke in matere, ker je ta zaščita ena izmed najvažnejših zahtev strankinega socialnega programa.

Na področju zaščite narodnega zdravja se ima započeti najširša akcija za zboljšanje higijenskih in socialnih pogojev, ki vplivajo na narodno zdravje, pri čemer bo treba poskrbeti, da se siromašnim državljanom zagotovijo brezplačna zdravila in zdravniška pomoč. Prav tako je treba skrbeti za zgraditev novih bolnišnic in higijenskih ustanov.

Finančna politika državnih samoupravnih organizacij mora imeti za cilj proračunsko ravnatežje, ki naj temelji na gospodarski moči naroda. Slaba gospodarska moč našega pretežnega kmečkega ljudstva, ki je poleg tega hudo prizadeto

od svetovne gospodarske krize, zahteva imperativno skrajno štedenje pri državnih in samoupravnih izdatkih. Obremenjevanje z neposrednimi davki mora odgovarjati gospodarskim razmeram v državi ter mora biti v pravilnem sorazmerju s celotnim nacionalnim dohodkom in z uporabo načela progresivnega obdavčevanja. Eksistenčni minimum se mora oprostiti neposrednega obdavčevanja. Davčni sistem se mora izpopolniti tako, da bodo davčna bremena enaka omerjeno razdeljena na vse kraje države. Posredni davki, dajatve, takse, trošarine in monopoli ne smejo obremenjevati osnovnih pogojev življenja ter zavirati moralni in materialni razvoj naroda. Lüks naj se podvrže najjačji davčni obremenitvi.

Carinska politika mora poleg svojega umirjenega fiskalnega značaja služiti kot orodje za povzdigo in pospeševanje domače delavnosti, zaradi česar je glede na to njena višina znatno odvisna od politike drugih držav. Carinska zaščita ne sme biti vir za obogatitve privilegiranih posameznikov ali njihovih skupin, temveč samo potrebna pomoč domači delavnosti in regulator mednarodne konkurence. Skrb za denar se mora voditi tako, da bo zagotovljen zdrav razvoj našega narodnega gospodarstva. Kreditna politika emisijske ustanove mora korakati vzporedno z učinkovitim državnim nadzorstvom nad denarnimi zavodi, da bi se vrnilo splošno zaupanje, na katerem temelji ves denarno-kreditni sistem.

Državna gospodarska podjetja se morajo upravljati komercialno in morajo sorazmerno manjšo rentabilnost opravičiti s svojo službo celoti naroda ali pospeševanje posameznih panog gospodarske delavnosti. V nasprotnem primeru naj se prepuste privatni iniciativnosti. Samoupravne finance morajo biti pod nadzorstvom državnih oblasti. Zaradi ustvaritve resnične samouprave se morajo odstopiti finančni viri lokalnega značaja samoupravam za pokritje njihovih potrebščin. Pri tem naj se upošteva gospodarska moč ljudstva.

Ko je prečital g. Demetrovič program stranke, je predsednik vprašal zborovalce, ali želi kdo besedo. »Ne!« so vzklikali delegati, »sprejemamo program soglasno!« Predsednik Uzunović se je zahvalil za to izredno in tako manifestativno izraženo zaupanje dosedanjemu vodstvu ter naglasil, da bo novi program najboljši kašipot za naše bodoče delo.

Konec dela narodnega predstavništva

NARODNA SKUPŠČINA JE ŽE ODŠLA NA POLETNE POČITNICE, SENAT PA GRE KONCEM TEDNA.

BEOGRAD, 27. julija. Letošnje kratko poletno zasedanje Narodne skupščine je bilo včeraj končano. Ko je skupščina z večino glasov sprejela 11 važnih mednarodnih trgovinskih in drugih konvencij ter predlog novega zakona o verskem pouku na osnovnih in srednjih šolah ter učiteljskih, so poslanci odpotovali na počitnice. Med počitnicami bo deloval najbrž samo odbor, ki je bil izvoljen za proučevanje invalidskega zakona. Včeraj popoldne so imeli poslanci iz naše banovine sestanek, na katerem so v navzočnosti prosvetnega ministra dr. Stankovića razpravljali o dislokaciji šol v dravski banovini. O tem vprašanju sta določena za glavna poročevalca poslanca dr. Ljudevit Pivko in dr. Stane Rape. Senat bo imel še kak

dve seji in bo najbrže tudi zaključen v teku jutrišnjega dne.

Trocki poslanik v Madridu

PARIZ, 27. julija. Ruski emigrantski listi zatrjujejo kljub vsem demantijem, da sta se Trockij in Stalin pomirila in pobotala. Baje se bo Trockij sestal te dni z zunanjim komisarjem Litvinovim, nakar bo odšel v Madrid, kjer bo prevzel sovjetsko poslanstvo.

UGRABLJANJA V POSAARJU.

ŽENEVA, 27. julija. V zadnjem času so bile v saarskem ozemlju ugrabljene tri osebe, med njimi 2 Francozi. Vladna komisija je brzojavila svetovnemu Društvu narodov in podala zadevno prijavo.

Rimsko zakulisno paktiranje
o Podonavju

NAPIHOVANJE POMENA MADŽARSKE V TISKU. SLOVANSKA NEVARNOST IN MADŽARSKA. ULOGA MUSSOLINIJA. POPOLNO SOGLASJE. FRANCOZI PA PRAVIJO, DA BREZ NJIH NE BO KRUHA IZ TE MOKE.

RIM, 27. julija. Pozdravljač Gombösa naglašja »Giornale d'Italia«, da je to že drugi obisk, ki ga je napravil pri Mussoliniju, odkar je prevzel vodstvo madžarske vlade. O prvem obisku lani je madžarsko-italijansko prijateljstvo z vsakim dnem bolj trdno. Mimo teh komentarjev registrirajo fašistični listi članke madžarskih, ki med drugim naglašajo, da je bil Mussolini prvi državnik, ki je videl nevarnost v tem, da je Madžarska pohabljen in obsekana. V zvezi s tem je zelo značilen članek »Ujmemzedeka«, ki ga registrirajo vsi fašistični listi. Ta članek pravi, da Mussolini ni sodeloval pri izdelovanju in sprejemu mirovnih pogodb in sme zato vedro gledati na novo Evropo. Edino on je v stanju vzporediti in pravilno oceniti novi in stari zemljevid podonavskega bazena. Stari zemljevid je bil po mnenju tega madžarskega lista idealen, ker je takrat obstojal gospodarski in teritorialni sistem, ki je predstavljal kraljevino Madžarsko, dočim je na novem Podonavju razkosano in zato vir vseh nesporazumov. Madžarska je idealna trdnjava na stari svetovni poti, ki gre po Donavi. Brez Madžarske se ne da rešiti vprašanje evropskega mira. V interesu Italije in vse Evrope je, da obstoja ob Donavi neka močna in neodvisna država. Kar se tiče Italije, se dobro zaveda, da jo je slovansko ogrožalo in da je bila samo Madžarska ona sila, ki je preprečila osvojevalno prodiranje slovansva.

BUDIMPEŠTA, 27. julija. Po vesteh iz Rima je sprejela budimpeštanska vlada prvo srečanje svojih državljanov Gombösa in Kanye z Mussolini-

nijem z največjim zadovoljstvom na znanje. O priliki tega prvega sestanka se je mogla ugotoviti popolna identičnost naziranj madžarske in italijanske vlade v vseh političnih in gospodarskih vprašanjih. Po današnjih dopoldanskih razgovorih se bodo vsa ta vprašanja postavila uradno na dnevni red. Vedno bolj in bolj se pojavlja dejstvo, da bi Mussolini rad videl, da bi se vprašanja južnovzhodne Evrope rešila po vzorcu pakta štirih velesil.

PARIZ, 27. julija. Francoski listi se bavijo v svojih uvodnikih z rimskimi pogajanjmi med Mussolinijem in madžarskimi državniki ter ugotavljajo, da ne more biti o kakih novi ureditvi Podonavja brez sodelovanja Francije sploh nobenega govora. Zunanje-politični poročevalec lista »Echo de Paris« omenja bodoče rimsko potovanje češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, in sicer z opazko, da bi mogli stopiti italijanski načrti o podonavskem bazenu šele takrat v svojo odločilno fazo. List pravi dalje, da Francija ne more dopustiti, da skušajo spravljati nekateri listi na dnevni red vprašanja, ki jih je dr. Beneš v imenu male antante že enkrat za vselej odklonil. Če morda Mussolini misli, da bo ustvaril nekak donavski sistem s pomočjo političnega zblizanja, kakor tudi z mrežo trgovinskih pogodb med Dunajem, Budimpešto, Prago, Beogradom in Bukarešto pod vodstvom Italije, pri čemur ne izpušča iz vidika celo možnosti nekake revizije mej, mu je treba povedati, da za to od Francije ne bo nikoli dobil pristanka.

Čiščenje v Španiji in Nemčiji

V ŠPANIJU LOVIJO FAŠISTE, V NEMČIJI PA FAŠISTI KOMUNISTE. — NA TISOČE LJUDI V ZAPORIH.

MADRID, 27. julija. Vlada izdaja še vedno naprej stroge ukrepe proti vsakemu poskusu oviranja javnega mira. V zvezi s prizadevanji, da bi se s silo spremenil sedanji režim, je bilo v vsej Španiji aretiranih doslej že mnogo nad tisoč ljudi. Večina aretirancev je bila obdržana v zaporu. Notranji minister je izjavil, da izvaja policija najširše zasnovano očiščevalno akcijo. Na drugi strani pa je zbornica predvčerajšnjim odobrila zakonski načrt o pooblastilu vladi, da nastopi najstrožje proti vsem aretirancem. O komplotu doslej še niso znane nobene točne vesti in podrobnosti. Zdi se, da gre za primer nekakega fašizma, ker so med aretiranci v veliki večini mladeniči, ki so nosili v gumbnicah znake fašistične omladine. Precej pa je bilo aretiranih tudi anarhistov-sindikalistov. Doslej nista bila red in mir kršena še nikjer.

BERLIN, 27. julija. Vlada je objavila

la obširno obvestilo o novi raciji nemške državne policije na cestah in železnicah. Obvestilo pravi, da je bilo ob tej priliki najdeno veliko število subverzivnih seznamov, kakor tudi velike množine razstreljiva, orožja, streljiva in tajnih poročil. Na podlagi tega zaplenjenega materiala je bilo aretiranih mnogo ljudi. Na Saškem sta bila aretirana dva boljševiška kurirja, ki sta imela v čevljih skrita razna pisma, bankovce in tajne dokumente. Prijeti so bili tudi večje število tujcev, ki so potovali po nemških železnicah brez dokumentov ali pa s ponarejenimi potnimi listi. V vlakcu blizu Frankfurtu ob Meni je policija zaplenila večjo množino pušk in razno drugo orožje. »Agencija Conti« pravi, da je bilo zlasti mnogo ljudi aretiranih v obmejnem pasu. Tako je bilo prijeto v Triersu več komunističnih funkcionarjev, ki so pravkar prihajali iz tujine.

PROCES PROTI MORILCEM INUKAJA.

TOKIO, 27. julija. Pred začetkom zasliševanja 11 pomorskih kadetov, ki stoje pred vojnim sodiščem zaradi umora ministrskega predsednika Inukaja, je izjavil obtoženi kadet Koga, da je nameraval v družbi s svojimi tovariši umoriti znanega ameriškega filmskega igralca Charlie Chaplina o

priliki njegovega lanskega bivanja v Tokiju, da bi tako povzročil vojno z Ameriko. Umor bi se bil moral izvršiti o priliki sprejema Chaplina pri ministrskem predsedniku Inukaju. Umor pa ni bil izvršen, ker je bil sprejem nenadoma odpovedan. Koga je dalje izjavil, da je hotel s svojimi prijatelji izzvati vojno z Ameriko zato, da bi se japonsko tržišče tem bolj utrdilo,

Dnevne vesti

Sodnik dr. Franc Tavželj. Kakor smo včeraj poročali, je umrl pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah 25. t. m. ob četrti na 24. uro tamnošnji sodnik dr. Franc Tavželj, zadet ponovno od možganske kapi. Pokojni dr. Franc Tavželj se je rodil na Dolenjskem, študiral pravo v Pragi, bil med vso vojno na italijanski fronti, kjer je bil novembra 1. 1918. ujet in bil v ujetništvu do 1. 1920. Ko se je vrnil ujetništva, je bil decembra leta 1920. imenovan za sodnika pri okrajnem sodišču v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, kjer je služboval do svoje prezgodnje smrti. Bil je odličen sodnik in je užival v vsem sodnem okolišču neomajno zaupanje in priznanje. Kot človek je bil vedno šegav in vesel, izvrsten družabnik, odkritosrčen prijatelj in tovariš, katerega so ljubili in cenili vsi, ki so ga poznali. Umrl je v najlepših letih, star 47 let in njegovo prerano smrt objokujejo mnogi številni njegovi prijatelji in znanci. Naj sveti blagemu pokojniku večna luč!

Redna seja občinskega sveta. Prihodnja redna seja mariborskega občinskega sveta bo 3. avgusta ob 18. uri v mestni posetovalnici. Na dnevnem redu bo več važnih tekočih komunalnih zadev.

Nakup Berdajsovega gradu in mariborski gospodarski krogi. Mariborske gospodarske organizacije so na svojih zadnjih skupnih sestankih razpravljale o nakupu Berdajsovega gradu po mestni občini. Po vsestranskem razpravljanju so sestavile predstavko, naslovljeno na mariborski mestni občinski svet, v kateri izražajo svoje pomisleke in željo, naj bi se zadeva o nakupu gradu uredila v splošno korist meščanom.

Razpisana služba. Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu je razpisala mesto uradnika kontrolorja z odgovarjajočo predizobrazbo. Prošnje je treba vložiti do 1. avgusta.

Nova javna lekarna v Mariboru. Razpisan je natečaj za podelitev lekarniške koncesije za 10 let, nove osme javne lekarne v Mariboru. Interesenti naj vložijo prošnje do 15. avgusta pri banski upravi v Ljubljani.

Mariborskemu trgovstvu. Uprava združenja trgovcev priporoča svojim članom, da uredijo o priliki »Mariborskega tedna«, ki bo odprt dne 5. avgusta, trgovske izlozbe s posebno pozornostjo, ker je z ozirom na razne velike prireditve pričakovati obilnega pritoka tujcev. Dalje se priporoča trgovstvu, da po možnosti podpre zelo privlačno prireditve efektne loterije zadrage »Mariborski teden«. Darila v blagu naj bi predstavljala predvsem izdelke domačega izvora. Hkrati opozarja uprava združenja trgovcev na svoječasni sklep občnega zbora, da dajajo podpore in darila raznim društvom samo tedaj, ako so nabirale po le vidirane od združenja trgovcev.

Sestanek upokojenega učitelstva bo tokrat šele v četrtek 10. avgusta ob 15. uri v Učiteljskem domu.

Drava je hitro vrnila truplo ponesrečenega Kaiserja. Ni se še polegel prestreljivi vtis, ki ga je v naši javnosti povzročila tragična smrt družinskega očeta, 48-letnega tlakovalca pri mariborski mestni občini Franca Kaiserja, ki se je utopil na povratku z ribolova v noči od ponedeljka na torek v Dravi, že so bili orožniki na Tezmem obveščeni, da je Drava naplavila na svojem desnem bregu pri Zrkovcih pod Pobrežjem truplo starejšega moškega, ki očitno še ni ležal dolgo v vodi. Orožniki so truplo preiskali in našli v utopljenčevi obleki izkaznico, glasečo se na ime tragično ponesrečenega Franca Kaiserja. O najdbi trupla so bili takoj obveščeni svojci in tukajšnje lokalne oblasti. Truplo Kaiserja, za katerim obupno žanhje žena z veliko kopico majhnih, nepreskrbljenih otrok, je bilo prepeljana v mrtvašnico pri Devici Mariji v Brezju, kjer bo tudi pokopano.

Huda nezgoda hlapca. Po Tvrniški ulici je sinoči peljal 28-letni hlapec Andrej Jakopinec s konji težko naložen voz premoga. Po nesrečnem naključju se je zapletel med vajeti in padel pod voz. Kolo mu je zdrobilo desno nogo pod koleno in so ga poklicani reševalci spravili v bolnišnico.

Zrtev Triglava. V triglavskem pogorju se je včeraj smrtno ponesrečil 18-letni gojenec šole železniških delavnic v Nišu Marijan Grebenc, sin vodje prometno-komercialnega podjetja železniške direkcije v Ljubljani. Padel je v globok prepad in je bil na mestu mrtve.

Seja vodstva JNS. Včeraj popoldne se je sestal ožji glavni odbor Jugoslovanske nacionalne stranke, ki je pod predsedstvom strankinega predsednika razpravljala o tekočih zadevah.

Iz okrožnega tajništva JNS. Mariborsko okrožno tajništvo JNS vladno prosi vse, ki bi bili pripravljeni sodelovati v raznih odsekih pripravljane odbora za veliko nacionalno manifestacijo, ki bo v Mariboru na praznik 15. avgusta, naj blagovolijo prijaviti svoje naslove tajništvu v Cankarjevi ulici 1, najkasneje do 2. avgusta. Tajništvo bo ob priliki manifestacije potrebovalo večje število oseb, ki bodo sprejemale na kolodvoru došle goste in jih nato vodile po mestu.

Krajevnim in okrajnim organizacijam JNS. Mariborski pripravljalni odbor poziva vse okrajne organizacije, naj skrbijo, da bodo krajevne organizacije čimprej prijavile udeležbo članov, ki se nameravajo udeležiti manifestacijskega shoda v Mariboru. Udeleženci naj obenem v prijavah navedejo, če reflektirajo v Mariboru na obed. Te prijave morajo okrajne organizacije poslati zanesljivo banovinskemu tajništvu JNS v Ljubljani najkasneje do 5. avgusta. Krajevne, odnosno okrajne organizacije naj poskrbe tudi za voditelje skupin iz posameznih krajev in okrajev. Ti voditelji bodo dobili ob prihodu v Maribor na kolodvoru vsa potrebna navodila in sezname gostiln in lokalov, v katerih je za udeležence posameznih krajev določen in pripravljen obed. Okrožno tajništvo opozarja udeležence, naj se drže svojih skupin.

Nova sekcija mariborske podružnice SLD v Prevaljah. Organizatorično delovanje mariborske podružnice SLD je za beležilo preteklo nedeljo zopet nov uspeh. V Prevaljah je bila ustanovljena že 6 podružnična sekcija. Iz Maribora so bili navzoči predsednik podružnice SLD ravnatelj g. Bogdan Pogačnik, podpredsednik prof. g. dr. Fludernik, ravnatelj g. Stergar in prokurist g. Vodopivec, iz Ljubljane pa je prispele urednik »Lovca« g. Vladimir Kapus. Zbrane lovce so najprej pozdravili ravnatelj g. Pogačnik, za njim pa sta govorila prof. g. dr. Fludernik in urednik g. Kapus. Novi sekciji načelujeta predsednik kapetan g. Gošler in podpredsednik veleposestnik g. Pavše, ki sta oba znana velika pobornika zelene bratovščine.

Tiskarski škrat je v včerajšnji notici o rekordu mlade Mariborčanke, knjigovodkinje gđ. Elice Bošnjakove zlobno skušal zmešati številke in tako zmanjšati rekord v drobni pisavi. Pravilne številke so naslednje: na dopisnici je napisanih v 133 vrstah 3.305 besed, oziroma 13.668 črk.

Mojsrska izpitna predavanja v Mariboru. Kakor smo svoječasno poročali, je mariborska poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda priredila ponovno v Mariboru izpitna predavanja za kandidate mojsrskih izpitov. Predavanja so se pričela 14. in končala 26. t. m. Obsegala so 23 ur predavanj, ki so bile razvrščene na večerni čas, izjemo nedelje, ko so se vršila dopoldne. Predaval je v vseh predmetih, ki pridejo v poštev za teoretični mojsrski izpit, z izjemo strokovnih predmetov, obrtno-zadružni inšpektor g. Založnik. Priglasenih je bilo 36 udeležencev, pomočnikov iz 19 rokodelskih strok, ki so vsi vztrajali do kraja. Med udeleženci so bili tudi taki iz prevajalskega okraja, G. Cmureka, Št. Ilja in Ptuj. To je bil že 6. tečaj te vrste v teku 1 leta.

»Celjski grofje« na prostem. Prijave za sodelovanje pri »Celjskih grofih« se še vedno sprejemajo, in sicer vsak dan od 8. do 13. ure pri gledališki blagajni. Sodelujoči bodo honorirani.

Radi slabega vremena preteklo nedeljo bo veselica prostovoljnega gasilnega društva v nedeljo, dne 30. julija v Bohovi na vrtu gostilne Grašič.

Kot vestni kronisti beležimo, da je pri nedeljskem koncertu na Dobrni nastopil tudi komorni pevec g. Avgust Živko iz Maribora, ki se je pri nastopu menjaval z mariborskimi matičarji in ljubljanskimi gledališkimi godbeniki. Nastopajoči so absolvirali vsak približno tretino koncertnega programa v vsesplošno zadovoljstvo.

Društvo jugoslovanskih državnih upokojencev in upokojenk v Mariboru je pridobilo za svoje člane še sledeče ugodnosti: 4. **Urar in optik:** Fehrenbachov nasl. Vidovič, Gosposka 26, novo 12%, popravila 10%; 5. **odvetnik** Šmuderl, Aleksandrova 28 in dr. Vaulnik, Aleksandrova 3, 50%; 6. **krojač za gospode in dame:** Avberšek, Masarikova 24, 15%; 7. **klobučar in modistinja:** Kvas, Aleksandrova 32, novo 10%, popravila 5%; 8. **čevljar:** »Brzopodplata« Gregorc, Taborska 22 in Glavni trg 18, do 100 Din 5%, nad 100 Din in popravila 10%; 9. **mesar:** Fiedler, stojnica Glavni trg, 10%; 10. **tiskarna in knjigarna Sv. Cirila:** 10%; **kopališča in zdravilišča:** Krapinske toplice, Dobrna, Slatina Radenci, Varaždinske toplice* in Rogaska Slatina od 1. septembra do 16. junija 50%. **Informacije v tajništvu,** Vrbanova ul. 59. Nadaljnji trgovci in obrtniki, ki žele stopiti v krog gorenjih dobaviteljev, naj se prijavijo v društvenem tajništvu.

Odbor Društva jugoslovanskih državnih upokojencev in upokojenk ima svojo prihodnjo redno sejo v sredo 2. avgusta ob 16. uri v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu.

Posestno gibanje. Posestnik Peter Močnik je prodal stanovanjsko hišo v Tomarovi ulici št. 5 Rihardu Pišu za 140.000 Din; profesor dr. Rostohar je prodal svojo vilo v Rozinovi ulici senatorju dr. Ploju za 270.000 Din; vilo v Stritarjevi ulici je prodala Sonja Savarnikova posestnici Antoniji Bachovi za 150.000 Din; dr. Viljem Lokaj je kupil od svojega očeta hišo v Marijini ulici št. 25 za 20.000 Din; plinarniški mojster Karl Kranjc pa je prodal hišo v Volknerjevi ulici kinopodjetniku in solastniku avtomatskega bifeja Juliju Guštinu za 200.000 Din.

Novi policijski stražniki. Za policijske stražnike pripravnike pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije so imenovani: Henrik Alegro, Martin Fider, Ivan Florjančič, Jože Jakopin, Karl Jurkovič, France Kline, Josip Komovec, Matija Megla, Janez Mihelič, France Molk, Jože Napast, Rudolf Robič in Lojze Spanring.

V Rogasški Slatini so na letovanju sledeči konzularni funkcionarji: Sally Gugenheim, jug. generalni konzul iz Basla v Švici; konzul Enrico Mayer iz Trsta; A. Ezraty, španski vice-konzul iz Soluna in Josef Gaeta, avstrijski konzul pri poslatništvu v Atenah. Imenovani so morebitnim interesantom radevolje na razpolago.

Grajski kino. Danes zadnji dan opereta »Kraljica srca«. Gita Alpar v glavni vlogi. Jutri v petek do vključno 1. avgusta vefilm Richarda Tauberja »Melodija ljubezni«. Richard Tauber poje v tem filmu 6 krat, ostale vloge imajo Lien Deyers, Alice Treff, Szöke Szakall in mala srčkana Petra Unkel. Svetovna kritika pravi o tem filmu »Melodija ljubezni«, da je najboljši Tauberjev film, pri katerem se gledalec izborna zabava. Ljubke so scene Tauberja in pa male Petre Unkel.

Kino Union. Od danes dalje velika opereta »Doni Jauni v garniziji« z Georgom Aleksandrom, Marto Eggertovo, Marijo Paudlerjevo, Feliksom Bressartom. Povrstna veseliga, polna humorja, glasbe in petja. Prihodnji spored premiera najnovejše izvrstne veseliga s krasnim naravnimi posnetki. »Ljubavna oporoka« z Charloto Anderjevo in Johanom Rie-manom.

Kdor hoče zdrav in svež ostati, naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaža. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglajanju oči, razdraženih živcev, nespečnosti, oslabelosti, nevolji do dela, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Interesenti za kupčijske zveze s Palestino! Spričo kratkega roka se tem potom pozivajo vse one tvrdke, ki vzdržujejo, odnosno nameravajo vzdrževati kupčijske zveze s Palestino, da se v zadevi Jugoslovansko-palestinskega komiteja, ki je bil pred nekaj dnevi radi zboljšanja naše izvozne in uvozne trgovine Palestino osnovan, gotovo oglase pisмено ali ustmeno do dne 1. avgusta t. l. v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Potujoča kmetijska razstava je zapustila našo domovino. Svoj zaključni obisk je napravil znani »Modri vlak« v naši banovini v Kamniku. Ob odhodu iz Slovenije se je ugotovilo, da je pregledalo poučno razstavo, nameščeno v 22 vagonih tega vlaka, v naši banovini 116.000 ljudi, ki so si nabavili obenem tudi 10.000 strokovnih knjig. »Modri vlak« je dosegel torej v naših krajih popoln uspeh.

Pomaranče niso luksuzni predmet. »Slovenske novine« z dne 20. t. m. objavljajo odlok finančnega ministra, s katerim se iz seznama luksuznih predmetov črta stavilka 2, točka 1. Od tega dne dalje se torej pomaranje ne smatrajo več kot luksuzni predmet in je zato tudi ukinjen luksuzni prometni davek na to sadje.

V zlato svobodo. Tukajšnja moška kaznilnica je danes dopoldne pogojno odpustila 15 kaznjencev, ki so presedeli po več let za zamreženimi okni. Po večini so to sami pretepači, ki jih je spravil za zidovje nož. Policija jih bo odpravila v pristojne občine.

Tri tatvine. Strojevodji Viktorju Wolfzetlu je včeraj ukradel nekdo iz zaprtega kovčega, ki ga je imel na stroju v kurilnici, nov delovni jopič, hlače, brisačo in druge razne predmete v skupni vrednosti okrog 200 Din. Mesarju Blažu Sardinšku so izginile včeraj zjutraj iz njegove celice v hladilnici mestne klančnice 4 telečje kože, vredne 500 Din. Šoferju Francu Zupančiču pa je neznan dogoprstnež ukradel iz avtomobila, ki ga je bil pustil pred Holčevu gostilno na Pobrežju, 850 Din vreden triptik. Triptik se glasi na ime Ivan Völker za avto 2-641.

Nočni vlom. Preteklo noč so neznani vlomilci obiskali delavnico mehanika Lipuša na Koroški cesti. Razbili so šipe in prišli tako skozi okno v notranjost, odkoder so odnesli novo moško kolo in več raznih drugih delov za kolesa. Vlomilci so povzročili Lipušu znatno škodo.

Vremenska napoved mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 17,5 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 15,8 stopinj C; barometer je kazal pri 20 stopinjah 744,6 reduciran na ničlo pa 742,2; relativna vlaga 78; vreme je tiho in jasno. Vremenska napoved pravi, da bo jasno vreme trajalo še dalje časa in da bo še bolj vroče.

Ptuj

Med Sv. Miklavžem in Št. Janžem. Našo v ponedeljek objavljeno vest popravljamo v toliko, da je mišljena daljava zaprašene ceste le od Sv. Miklavža do Lokke, in sicer do km 7, to je do meje med mariborskim in ptujskim okrajem.

Požar. V torek ponoči je ogenj upelil v Dražencih pri Ptuju stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Andreja Klanečka. Zavarovan je bil za 20 tisoč Din, škoda pa je večja. Sosednje objekte so obvarovali ptujski gasilci. Radi suma požiga je bil aretiran neki J. J.

Nočni streli. Neznanci so v Jiršovcih napadli ponoči posestniškega sina Srečka Rojka in oddali nanj več strelcev. Eden ga je zadel v glavo in nevarno ranil, da je moral v bolnišnico.

Po stopnicah je padla Marija Fijanová v Ptuj in si zlomila več reber. Zdravi se v bolnišnici.

Ogenj uničil viničarjio. V Gornjem Kocjanu pri Kapeli je uničil ogenj viničarjio posestnika Franca Domanjka. Ljudje in gasilci iz Slatine Radencev so rešili le živino in manjši del stavbe. Škoda znaša 15.000 Din in je krita z zavarovalnino.

Veliko delo na ureditvi jugoslovanskega vodovja

Izsuševanje močvirij in gradnja vodovodov

Intenzivno delo s strani države, kakor tudi s strani zasebnikov na urejevanju razmer v gospodarskem pogledu po končani svetovni vojni in po izvršenem zednjenju se vidi posebno jasno v izvršenih javnih delih. Poleg napredka v zgraditvi javnih cest in mostov, železnic in poštno-brzojavno-telefonskega prometa je treba poudariti tudi vsa ostala javna dela, ki igrajo veliko vlogo v napredku naše kraljevine. Med njimi so nedvomno najbolj potrebna omenbe hidrotehnična javna dela.

Zadnjih deset let je zahtevalo mnogo truda, da so se izvršila najpotrebnejša dela za obvarovanje rečnih obrežij pred razdiralnimi vodnimi silami. V omenjeni dobi so bili temeljito popravljani obrežni varnostni nasipi v dolžini 38 km, novih nasipov pa je bilo zgrajenih doslej nadaljnjih 49 km. Vsa ta dela so zahtevala znesek 112 milijonov dinarjev. Za vzdrževanje in izboljšanje rečnega prometa ter ureditve glavnih potrebnih poslopij (ladskih prezimovališč itd.) ter za delno poglobljenje plovnih strug je bilo žrtvovanih nadaljnjih 41 milijonov dinarjev.

Na glavnih rekah, ki prihajajo v poštev za splavarstvo, so bila izvršena v zadnjem času razna dela v svrhu omogočenja in izboljšanja splavljanja lesa. Mi smo tega je bilo vloženo ogromno delo v regulacijo rek, bodisi z ozirom na zavarovanje obrežij in poslopij, bodisi z ozirom na zaščito rodovitnih zemljišč pred poplavi. Letos so vnešena v zadevni delovni program večja regulacijska dela na Moravi, Ljubljanici, Savi, Muri in Dravi.

Skupna površina ogroženega in poplavam izpostavljenega ozemlja v Jugoslaviji znaša 1.646.468 hektarjev. Pred poplavi se je doslej popolnoma zavarovalo z nasipi in drugimi potrebnimi javnimi napravami 569.975, le deloma pa 209.302 hektarja prej navedenega ozemlja. Površina močvirnatga sveta znaša v naši državi 1.972.447 hektarjev. Od te površine je bilo v zadnjih desetih letih popolnoma osušeno in spremenjeno v rodovitno polje zemljišče v izmeri 534.572 hektarjev, le deloma pa je bilo osušenih 735.455 hektarjev površine. Bodoči načrt določa, da se bo spremenilo v rodovito polje še nadaljnjih 701.420 hektarjev sveta, ki stoji danes še vedno pod vodo. Večino osuševalnih del so izvršili lastniki zemljišč sami, in sicer s pomočjo dobro organiziranih vodnih zadrug. Državne oblasti pa so omogočile tem vodnim zadrugam dosego in sklenitev večjega posojila v znesku 60 milijonov dinarjev,

s katerim so se povišali in podaljšali slabi obrambni nasipi, zgrajeni še pred vojno, ki so bili nezadostno dimenzionirani. Večino navedenih del so vodne zadruge tudi že res vzorno in trdno izvršile.

Med večjimi melioracijskimi deli je v načrtu izsušenje Skadrskega jezera ter Popovega in Skadrskega polja s čimer bo znatno olajšana prehrana tamkajšnjega prebivalstva. Na omenjenih krajih se že izvajajo vsa potrebna predhodna dela in se zbirajo potrebni podatki za podrobno izdelavo načrtov.

V obmorskih krajih, na posameznih otokih in pa v nekaterih predelih južne Srbije se opaža veliko pomanjkanje pitne vode in drugih potrebščin, ki jih zahteva vsakdanje življenje tamkajšnjega ljud-

stva. Ker so to večinoma najrevnejši kraji v kraljevini, je priskočila država tudi tukaj na pomoč in omogočila zgradbo prepotrebnih vodovodov in vodnih rezervuarjev, seveda vse na podlagi modernih higienskih zahtev. V času od l. 1919. pa do danes je bilo deloma na novo zgrajeno, ali pa le popravljeno veliko število vodovodov, cistern, vodnjakov in studen cev. Vsa ta dela so veljala državo okrog 88 in pol milijona dinarjev.

Z ozirom na večjo urejenost notranjih in deloma tudi gospodarskih ter finančnih razmer v državi je upati, da se bo delovni hidrotehnični program še v marsičem razširil, zlasti če pomislimo, koliko brezposelnih bi tako prišlo do kruha in dela, obenem pa bi se izvršila dela, ki se brez velike škode ob naraslem vodovju ne da jo nikakor več dolgo odlašati in zanemarjati in ki so v splošno korist tako države kakor tudi posameznikov in splošnosti.

Odgovor na kritiko:

K gozdovniškemu taboru v Kranjski gori od 25. t. m.

Lahko je hoditi s spoštovanjem po svetu, zataknjenim kot šopek za klobukom in metati sramoto po ljudeh.

Po svetu hodi spoštovana, debelušna gospa, oblečena po predzadnji modi in živi ob penziji po rajnem možu. Ob vsako, še tako majhno smet se spodtakne, lepote pa ne vidi, ki blesti in dehti od vse povsod. To je penzionirana morala in zlobna kritika. Pol dneva prespi in ko ošvrka svoje sosedo, sede v udoben naslonjač, sklone v naročju roke, suče palec okrog palca, prede čas. To so njena krkrčna si bodi ročna dela.

Gospod kritik kritikuje, čeprav mu ni nič znano.

Gozdovništvo so ustanovili pred leti sami mladi ljudje — študentje in ga vodijo ustanovitelji še danes, kot morejo in znajo. Radi bi pridobili kaj delavnih starejših ljudi, ki bi jim pomagali. Ali mi gremo laško na izprehod, pogledamo v njih tabor in pljunemo nanje.

Vse, kar uči gospod kritik, vse to je stremeljenju teh mladih ljudi. Volja je tu, ali zadostne moči še ni. Njih upanje je, da bo od leta do leta boljše, ker bodo sami z leti dozorevali.

Gozdovniški tabor v Kranjski gori ni ne tabor neke mestne družbe z vsemi njenimi slabostmi in ne kraj mestne izživetosti(!) ter svobodnega lenarenja, ampak je družba po večini mladih, čilih ljudi, ki hrepeni po gozdovniški ideji in s tem po človečnosti. Prepričan sem, da se bo pod tem vodstvom, ki gleda z upom v bodočnost, gozdovniška ideja razširila in poglobila.

I. M.

— Je vse zastoj! vzklikne gospa Chantouneova.

— Vi nimate zaupanja! se oglasi Antoinetta.

— Ti ne veš, kaj govoriš! vzklikne Albert. Ti se nikdar nisi vozil z avtom!

— Kaj pa še! Vsak dan se vozim s taksijem.

— Ah, prosim te, ne govori samih neumnosti. Avto, to je zadovoljstvo. Pomisli, ti si doma. Ti greš lahko z doma, kadar hočeš, prideš kadar hočeš. Sam svoj gospodar si. Ustaviš se, kjer te je volja. Če si na potu, ti obvisi oko na pokrajini, ki ti ugaja, ustaviš voz in južinaš v travi. Svoboda! Svoboda! Vprašaj mojo ženo, vprašaj mojo hčerko!

Nazadnje sem se moral izpovedati.

— Jaz razumem vse to, Albert, ampak jaz se bojim tega stroja.

— Ah, ne plaš se! Jaz ne vozim nikdar 80. Tudi moja žena se boji. Jaz sem zelo obziren. Kaj ne, ti nam napraviš to veselje?

Obljubil sem.

— Odpotujemo 30. ob šestih zjutraj — pripomni Albert.

— Ni mogoče?

— Tako je treba. Zakaj, da me razumeš, obedovali bomo v Auxerreu, prenočili pa v Micau. Vse je torej v redu.

Na določeni dan sem bil pred vrati svojega prijatelja Chantounea ob šestih in trideset minut. Pomudil sem se prej ta večer malo dalje v kavarni pa sem zaspal. Gospa Chantouneova je že hitele metati reči na voz. Moj Bog, koliko

Nacionalna turneja vseh sekcij avtomobilskega kluba naše kraljevine, aranžirane po centrali v Beogradu

Kakor nas je obvestilo tajništvo mariborske sekcije avtomobilskega kluba, priredi Centrala avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije v času od 25. avgusta do 6. septembra t. l. veliko nacionalno turnejo po naši državi. Zbirališče udeležencev na tej turneji bo Banjaluka. Tam se bodo zbrali v petek 25. avgusta, kjer jim priredi banska uprava in mestna občina v Banjaluki svečan banket.

Dne 26. avgusta bo odhod iz Banjaluke po prosti volji do 9. ure dopoldne v smeri proti Splitu. Tam bo skupna večerja v hotelu Matić. Dne 27. avgusta bo izlet s parobrodom na Hvar itd.; dne 28. avg. izlet v Solin in Trogir ter ogled zgodovinskih znamenitosti; dne 29. avgusta odhod (po volji) v Dubrovnik; dne 30. avgusta bo prost dan; dne 31. avgusta razgledanje mesta v skupinah; dne 1. septembra, počenši ob 6. uri zjutraj, posamezen in svoboden odhod v Hercegovino, tam prenočišče in skupna večerja; dne 2. septembra, počenši ob 6. uri zjutraj, svoboden in posamezen odhod na Cetinje, tam skupno kosilo. Razgledanje mesta, starega dvora itd., prenočišče; dne 3. septembra, počenši ob 6. uri zjutraj, svoboden odhod v Budvo, Bar, Ulcinj; po kosilu odhod v Bar, Vir Pazar, Rijeko, Podgorico; prenočišče in skupna večerja; dne 5. septembra skupen odhod ob 10. uri v Sarajevo, izlet v Trebević, vrnitev v Sarajevo; kosilo, zvečer banket; dne 6. septembra razhod in konec turneje.

Prijave za udeležbo na tej turneji sprejema tajništvo mariborske sekcije za svo-

je člane najkasneje do 10. avgusta. Kolikor smo obveščeni, je ministrtvo za gradnje odredilo popravilo vseh cest na projektirani progi. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Maribor.

Sport

Izlet »Peruna« v Ormož. Kolesarski in motociklistični klub »Perun« priredi v nedeljo 30. t. m. z vsemi svojimi sekcijami izlet v Ormož. Start bo v nedeljo ob 8. dopoldne na Glavnem trgu. Na razpolago bo tudi avtobus in se naprošajo interesi, ki se hočejo izleta udeležiti z avtobusom, da se javijo do petka 27. t. m. pri g. Črepinku na Meljski cesti.

Drevi SK Železničar:SK Svoboda. Na igrišču SK Svobode se bo drevi ob 17.30 odigrala finalna tekma za pokal mariborskega medklubskega odbora, ki ga je dala znana tvrdka Stojec. Srečala se bosta SK Železničar in SK Svoboda. Sodil bo g. Kopic.

Občni zbor ljubljanske nogometne podzveze bo v nedeljo 13. avgusta ob 8.30 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Samostojni predlogi rednih članov — klubov morajo biti predani tajniku LNP, pismeno najkasneje 6 dni pred održavanjem rednega občnega zbora.

Meddržavna nogometna tekma Jugoslavija:Češkoslovaška bo 6. avgusta v Zagrebu. Barve Jugoslavije bodo zastopali naslednji igralci: Glaser, Bivec, Tošić, Arsenijević, Gajer, Lechner, Tirnanić, Marjanović, Kodrnja, Gragić in Kotović.

Državno prvenstvo v skokih bo v soboto in v nedeljo v Ljubljani. Tekmovanje je prvi del državnega plavalnega prvenstva in tekmovanja za Petrinovičev pokal.

Finalni tekmi za srednjeevropski pokal med obema finalistoma Ambrosiano in Avstrijo bosta 27. avgusta v Milanu in 8. septembra na Dunaju.

Plavalne tekme na Mariborskem otoku ki jih je preteklo nedeljo prekinil maliv, se bodo nadaljevale in zaključile prihodnjo nedeljo 30. t. m.

Duhovnik kot tihotapec

Kakor poročajo nizozemski listi, so odkrili cariniki na nemški obmejni postaji Kaldenkirchen v kovčegu nekakega angleškega duhovnika, skritih med stari časopisi 600.000 mark v bankovcih in efektih. Duhovnik, ki je hotel to čedno vsoto iztihotapiti na Nizozemsko, je bil aretiran.

ni ni bilo dobro. Ko smo se vzdignili, je rekel Albert:

— V Macou bomo hitro povečerjali, potem pa takoj v posteljo. Zjutraj moramo odriniti ob petih.

Jaz sem se upiral. Prosil sem ga, naj nas pusti v postelji vsaj do osmih. On me ni hotel niti poslušati. Drevil je hitro, kar se je dalo. Meni ni bilo nič kaj dobro. Še v zrakoplovu mi ni bilo nikdar tako slabo. Slabo mi je bilo in nagnil sem se iz voza...

Ah, ta Albert! Ostal sem sredi ceste ves oslabljen. Na srečo smo bili blizu Macona. Albert in njegova žena sta odhitela po zdravnika. Antoinetta je stopila iz voza, da vidi, če sem še živ. Omedlel sem. Snel sem čepico in jo prosil:

— Rotim vas, pustite me tukaj. Jaz ne pojdem več v ta gozd!

Zjutraj sem se počutil dobro. Bila je že deset. Albert je nervozno hodil sem ter tja:

— Odit moramo.

— Jaz ne. Ali gre kakšen vlak v Saint Raphael.

— Gre. Ampak kakšen! Menda nisi neumen! je začel Albert. Menda se ne boš rajši vozil s tisto drajšo, kakor z mojim vozom!

Nič ni pomagalo. Albert me je poninil v svoj avto. Zdaj je vozil počasi, tako počasi; da mi je postalo slabo. Potovali smo osem dni. Ko smo prišli v Royal, sem bil bolan, težko bolan.

In nikdar več nisem sedel v Albertov voz.

Pierre Valdagne:

Potovanje s prijateljem

Obedoval sem pri svojih prijateljih Chantouneovih. Odličen prvovrsten obed. Chantouneovi so imenitni ljudje. Albert Chantoune je zabogatel s svojimi špekulacijami in postal sodoben človek. Njegova žena Marija Chantouneova, dragežna, sladka, zaljubljena v svojega moža in dobra mati mlade Antoinette, je že osemnajst let gospodinja v njegovi hiši.

Dosti je dobrih ljudi, a Chantouneovi so najboljši. Po obedu mi reče Albert Chantoune:

— Mi odpotujemo konec meseca v Royal, naš domači kraj. Pojdi z nami!

— To je malo predač, sem rekel.

— Ti si neumen! Tisoč kilometrov, to vendar ni daleč!

— Dobro! Pa kaj boš tam?

— Ah, ti ne poznaš Roya. To je narava. Azurno morje, oranže, mimoze, rože. A tebi, staremu Parižanu, ni treba skrbeti, kje se prireajo soareje in kje lahko plešeš charleston do mile volje.

— Prav, sem mu rekel, počakam, da se vi tam instalirate, pa vas potem poiščem.

— To ne more biti! Mi smo zajednica. Voz ima štiri lepe prostore, mi pa smo trije. Potovali bomo tri dni. To je lepa pot. Jaz sem takoj sklenil.

— Ti si prav ljubezniv, ampak jaz pojdem z vlakom.

Marki Stefan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

Temna senca se je polagoma in skrajno previdno premikala proti njemu. V medli svetlobi sobe je razločil srednje veliko postavo človeka, ki mu je bil popolnoma neznan. Neznane je naposled pridrsel čisto tik do njegove postelje, se sklonil nadenj, kakor da bi hotel prisluškovati njegovemu dihanju. Doljan je pridrževal sapo. Tujec je bil menda prepričan, da so otprpljevalni žarki že opravili svoj posel in ima pred seboj otprpljenega, nezvestnega človeka. Zato se je sklonil še nižje k njemu in ga skušal dvigniti.

Toda v tistem trenutku je Doljan nenadoma oživel. Z bliskovito naglico je zgrabil neznanca za vrat in ga pritisnil k tlom. Nepovabljeni nočni obiskovalec se je tega nepričakovane prijema tako strahovito prestrašil, da je odrevenel. Obležal je negiben pod Doljanom in se niti ni skušal braniti. Doljan je izrazil ta trenutek, potisnil mu roke na hrbet in mu jih zvezal. Nato mu je zvezal še noge. Neznane je bil tako ujet in povezan, da se ni mogel geniti, pa kljub temu ni izpregovoril niti ene same besede. Doljan je razsvetlil sobo in mu pogledal v obraz.

»Kdo si?« ga je vprašal. »Kaj si hotel pri meni? Kdo te je poslal?«

Tujec je zapiral oči, stiskal zobe in ni hotel govoriti.

»Govori!« je velel Doljan z odločnim rezkim glasom. »Nočeš? Potem te bom prisilil! Popolnoma v moji oblasti si; nihče te ne more rešiti iz mojih rok. Govori, ali pa te ubijem.«

Neznane je vztrepetal. Zavedel se je nevarnosti in se končno vdal.

»Ničesar slabega nisem hotel,« je spregovoril s trepetajočim glasom. »Mislim sem, da ste nezvestni.«

»In? Kaj ste hoteli?«

»Odpeljati bi vas bil moral.«

»Kam?«

»Nekam...«

»Po čigavem naročilu?«

»Tega vam ne smem povedati. Moral sem priseči, da ne izdam nikomur imena onega, ki mi je to naročil.«

»Potem bom povedal jaz. Prišli ste po naročilu Moraje, da me ali ubijete ali odpeljete k njej.«

Neznane je še vedno molčal.

»Je tako ali ni? Govorite! Ničesar vam ne bom storil žalega. Samo priznajte.«

Neznane je spalil obraz. Doljan je opazil, da se bori s svojo obljubo, ki bi jo rad prelomil. Odprl je tudi že usta, da bi spregovoril, pa jih je zopet zaprl.

»Povedal sem vam, da ne bo nihče izvedel vaših besed. Govorite! Vas je poslala Moraja, ali vas ni?«

»Da...« je izjavil iz sebe povezan človek.

»Za kakšno plačilo vas je najela?«

»Za nobeno.«

»Torej ji delate to uslugo iz drugih namenov. Jo ljubite?«

»Na to vprašanje vam bom odgovoril, če odgovorite vi prej na moje.«

»Pripravljen sem. Vprašajte.«

»Tako, samo razvežite me in dovolite mi, da sedem.«

»Mi obljubite, da ne boste skušali pobegniti?«

»Obljubljam.«

Doljan je razvezal neznanca, ki se je naglo dvignil in mirno sedel na ponujeni mu stol.

»Dovolite mi, je pričel, da se vam predstavim. Moje ime je Jafis. Spravili ste me v neskončno neprijeten položaj in izsilili iz mene, da sem vam izdal to, kar ne bi bil smel; toda sedaj je že storjeno, ne da se popraviti. Zaradi tega je bolje, da govoriva popolnoma odkrito, kakor prijatelja.«

»Dobro, veseli me,« je odgovoril Doljan. »Toda hoteli ste me nekaj vprašati,

preden mi odgovorite na moje vprašanje.«

»Da,« je dejal Jafis. »Moje vprašanje je kratko; Ljubite Morajo?«

»Ne.«

»Ljubi ona vas?«

»Da.«

»Ona vas ljubi?« je trepetaje vzkliknil Jafis in prebledel.

»Ljubi me in me zasleduje na vsakem koraku. Storila je že vse, kar je mogla, da bi me dobila v svoje roke in v svojo oblast. Toda jaz je ne ljubim in se je branim z vsemi svojimi silami. Sedaj me je hotela ugrabiti po vas. Ne vem, kaj je nameravala z menoj, toda zdi se mi, da me je hotela le ujeti in spraviti k sebi, kjer bi me skušala prisiliti k ljubezni. Vi veste bolje kakor jaz, vam je gotovo povedala, kaj namerava z menoj. Obljubili ste mi tudi, da boste odgovorili na moje prejšnje vprašanje, na vprašanje, če jo ljubite. Hočete?«

»Hočem,« je dahnil skoraj neslišno Jafis, nato pa je nenadoma ves vztrepetal, vsa kri mu je šinila v glavo in v očeh mu je zagorela besna jeza.

»Tako je torej,« je vzkliknil, »sedaj se le vem, da sem bil nesramno nalagan in izdan. Ženska, ki jo ljubim in ki tudi sama trdi da me ljubi, me je hotela uporabiti za slepo orodje, ki naj bi ji pomagalo pridobiti si vas s silo.«

»Torej jo ljubite?«

(Dalje prihodnjič.)

Strah v vsakdanjem življenju

Strah in preplašenost sta dva različna pojma

Ta ali oni bi navsezadnje lahko trdili, da ni vse svoje življenje nikdar nikoli užil nobenega strahu, nihče pa ne more reči, da bi se ne bil še nikoli prestrašil. To sta dva čisto različna doživljanja.

Vsi gotovo poznate našo narodno pripovedko o mladeniču, ki ni poznal strahu. Ta pripovedka pripoveduje o mladeniču, ki ga ni moglo pripraviti v strah nič od vsega tistega, od česar gredo sicer ljudem lasje pokonci, samo če slišijo govoriti o tem, in ki ga je poslal gospodar, pri katerem je služil za hlapca za stavo ponoči k obešencu v gozdu, pa ga je mladenič snel z vislice in postavil na glavo v lužo, nikar da bi se ga bil ustrašil, kakor je gospodar mislil, da se bo. Kako je prebil ta mladenič vso noč v mlinu, ki so o njem pripovedovali, da hodi vani vsako noč devet hudičev mlet moko in kvartat, in kako so hudiči pred njim bežali, ko je zgrabil prvega za vrat in mu potisnil glavo pod mlinski kamen, da mu jo je odmlelo. Kako je kuhal kašo v starem gradu in se kratkočasil z duhom nekdanjega grajskega gospodarja, ki mu je nazadnje odprl zakladnico, v kateri si je pogumni mladenič nabral zlatnikov in srebrnikov, da jih je komaj odnesel. In kako se je užejal domov grede in šel pit k studentu. Med tem pa, ko je pil, je skočila žaba v vodo, in te žabe se je sicer tako srčni mladenič tako ustrašil, da ga je kar kurja polt obliha. On se

ni bal ne hudiča ne birača, kakor pravimo, pred ubogo žabo pa ga je obšla groza. Ali ni to čudno?

Ali pa če greste ponoči mimo pokopališča. Nehote boste vzdihli in občutili nepojmljiv strah. Vse tisto kar ste kdaj kot otroci pa tudi pozneje slišali ali čitali o pokopališču in njegovem skrivnostnem nočnem življenju v bajkah in knjigah, se bo v vas podzvestno vzbudilo, in vi boste zatrepali. In ta strah bi prišel v grozo, ko bi nenadoma opazili na pokopališkem zidovju kakšno senco, kakšno belo silhueto, ki bi bila za vas prava prikazen, posebljena smrt.

Naše stanje in naši občutki v tem in onem primeru so čisto različni. Zakaj dokler ima strah za osnovo zavest ali zasluti nevarnost, dotlej je preplašenost hipna reakcija na nenadejan dogodek. Zviškoma se pojavi nekakšna dozdevna nevarnost ali pa nekaj, kar nam je še neznano, za kar si še nismo v svesti, da ni nevarno za nas, in razburjenost, ki naglo pretrese vso našo podzvest, reagira s koncentracijo naše pozornosti na ta dojem. Ali ta razburiljivi dogodek mora nenadoma nastopiti brez vsakršne zveze s prejšnjimi dogodki ali nam pa vsaj ta zveza ne sme biti znana. Noben občutek nima te moči, da bi nas hipoma tako popolnoma prevzel kakor prestrašenost. Mi smo kakor odreveneli in kakor bi nam srce zastalo. Kadar se ustrašimo, je vse drugo daleč od nas. Zdrzujemo se, mišice nam otrpnejo ali pa odpravimo, tudi zoper našo voljo, tako da izpustimo kaj iz rok, kakor hitro se ustrašimo. Dasi je to stanje samo hipno, izgubimo vso oblast nad svojim telesom.

Strah se pozna na potezaj našega obraza, oči se nam razširijo, usta od-

pro, roke se nam brez moči dvignejo. Strahu ne doživljajo samo ljudje, ampak tudi živali. Celotno rastlinstvo so že opazili podobne pojave.

Nova ekspedicija na južni tečaj

Po vesteh iz New Yorka pripravlja ameriški polarni raziskovalec Lincoln Ellsworth veliko ekspedicijo na južni tečaj. Ellsworth je letel že leta 1925. skupaj z Roaldom Amundsenom na severni tečaj. Pretekli ponedeljek je zapustil San Francisco in odpotoval na Novo Zelan-

dijo, kjer bo baza njegove polarne ekspedicije. Tamkaj se bo sestal s slovitim norveškim letalcem Berndtom Balchenom, ki bo tudi sodeloval pri nameravanem poletu na južni tečaj. Istočasno pa bo raziskoval neznana ozemlja, pokrita z večnim ledom, tudi drugi del Ellsworthove odprave, in sicer po kopnem. Ta del ekspedicije bo vodil Risen Larsen. Ellsworth namerava preleteti južni tečaj med Rossom in Weddellovim morjem.

Spominjajte se CMD

Umrli je moj dragi stric, gospod

Dr. France Tavželj

sodnik v Sv. Lenartu.

Pogreb bo danes ob pol 17.
Lahka naj mu bo zemlja Slovenskih gor!

V Mariboru 27. julija 1933.

2727 **Marija dr. Černičeva.**

PRODAJA

posestev, parnih žag, vil, stanovanjskih hiš in vinograda.

V konkurznih zadevah Germutha Franca in Marije, opr. št. S 22/32 in St. 1/33, okrožnega sodišča v Mariboru se prodajo pod roko razna gozdna posestva, in sicer Viltožnikovo posestvo na Rudečem bregu s hišo št. 38, Žumrovo posestvo na Rudečem bregu s hišo št. 33, parna žaga v Podvelki s hišo št. 37, 4 km ozkotirna železnica, lokomobila in polnojarmenik, vila v Podvelki št. 84, posestvo v Vurmatu, Mršnikovo posestvo v Sv. Vidu s hišo št. 13, posestvo na Breznem vrhu s hišo št. 26, posestvo na Zg. in Sp. Kapli s hišo št. 60, parna žaga, lokomobila in polnojarmenik ter vinograd v Vuzmetincih z vilo, viničarijo, pritlikinami in premičninami. Podroben opis posestev, hiš, gospodarskih poslopj, pritlikin in premičnin je razviden iz cenilnih zapisnikov. Gozdovi in poslopja so v dobrem, deloma v vzornem stanju. Prodajalo se ne bo pod cenilno vrednostjo. Kupnine se morajo plačati v gotovini. Obstaja pa možnost, da se kupnine poravnajo na podlagi posebnih dogovorov z vključenimi upniki deloma potem prevzema vključenih terjatev, deloma s hranilnimi vlogami in deloma v gotovini. Interesenti naj do 1. 9. 1933 pošljejo podpisano konkurzno upravitelju obvezne pismene ponudbe. Po preteku tega termina bodo ponudniki povabljeni na ustno ofertalno dražbo. Podrobni pogoji in informacije se dobe pri konkurznem upravitelju. Maribor, dne 26. julija 1933.

Dr. Bergoč Josip

odvetnik v Mariboru, kot konkurzni upravitelj.

2720

Mali oglasi

Razno

SLIKARSKA IN PLESKARSKA DELAVNICA
ter za nitro-celulozna ličarska dela, Henrik Caffou, se nahaja na Jugoslovanskem trgu št. 3. 2693

RADI OPUSTITVE TRGOVINE
oblastveno dovoljena razprodaja. L. Ornik, Koroška cesta 9. Izrabite to izredno priložnost! 2307

Sobo odda

SOSTANOVALCA
sprejem. Tržaška cesta 3, dvorišče. 2721

PRAZNO SOBO
s posebnim vhom oddam. Trg svobode 1. 2726

Prodaj

HIŠE PRI MARIBORU
za 14.000, 20.000, 26.000, 32.000, 40.000 Din prodaja Posredovalnica, Maribor, Frančiškanska ulica 21. 2725

Javna licitacija
Dne 28. julija ob 10. uri se bo v tovarnem skladišču Maribor gl. kol. prodala na javni dražbi

sledenja roba:

1 poljska kovačnica, 1 pločevinast kotelj, razno monersko orodje, 13 kom. jeklenih cilindrov, 7 kom. jeklenih cilindrov amonjaka 1 zaboj pile. 2722

Službo išče

OŽENJEN, BREZPOSELN.
prosi usmiljena srca za katerokolišodi zaposlitev. Bil je reduciran pri železnici in je že 2 meseca brez posla. Naslov blagovolite pustiti pri upravi »Večernika«. 5007

UČENCA
sprejme modna trgovina Karličnik. Glavni trg. 2709